

1.12.2014

AL/20064/07.01.01.03.01/2014

1(5)

Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaali- ja terveystalvuuosasto

SOSIAALIHUOLLON ASIAKASASIAKIRJOJEN JA -TIETOJEN PYSYVÄ SÄILYTYS

Sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut lakiluonnoksen sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista. Lakiluonnoksen 26 §:ssä ja lain liitteessä on tarkoitus määrätä sosiaalihuollon palvelutehtävistä kertyvien asiakasasiakirjojen säilytysajoista. Arkistolaitos määrää arkistolain (831/1994) 8 §:n nojalla, mitkä sosiaalihuollon palvelutehtävistä kertyvät asiakasasiakirjat ja -tiedot säilytetään pysyvästi. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella määrätään säilytyksen määrääjat sosiaalihuollon palvelutehtävistä kertyville muille asiakasasiakirjoille.

Arkistolaitoksen aiemmat seulontapäätökset

Arkistolaitos (vuoteen 1994 Valtionarkisto) on aiemmin antanut seuraavan kunnallisia sosiaalihuollon asiakirjoja koskevan seulontapäätöksen:

- Valtionarkiston päätös 1.9.1989 kunnallisten sosiaalihuollon ja holhoustoimen asiakirjojen säilytysajoista¹ Päätöstä noudatetaan vuodelta 1920 ja sen jälkeiseltä ajalta kertyneiden asiakirjojen seulontaan. Arkistolain (831/1994) voimaantulon 1.10.1994 jälkeen Valtionarkiston 1.9.1989 päätös asiakirjojen säilytysajoista on ollut kunnallisia organisaatioita sitova vain siltä osin kuin Valtionarkisto on määrännyt asiakirjat pysyvästi säilytettäväiksi.

Arkistolaitos/Valtionarkisto on lisäksi antanut seuraavat päätökset kunnallisten organisaatioiden hallinnollisten asiakirjojen säilytysajoista:

- Valtionarkiston päätös 14.4.1989 kunnallisten yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon asiakirjojen säilytysajoista² Päätöstä noudatetaan vuodelta 1920 ja sen jälkeiseltä ajalta kertyneiden asiakirjojen seulontaan. Arkistolain (831/1994) voimaantulon 1.10.1994 jälkeen Valtionarkiston 14.4.1989 päätös

¹ Valtionarkiston päätös 1.9.1989 kunnallisten asiakirjojen hävittämisestä. Osa 5, Sosiaalihuollon ja holhoustoimen asiakirjat. Päätös on arkistolaitoksen kotisivulla: <http://www.arkisto.fi/fi/valtionarkiston-paeaetoes-kunnallisten-asiakirjojen-haevittaemisestae>

² Valtionarkiston päätös 14.4.1989 kunnallisten asiakirjojen hävittämisestä. Osa 1. Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon asiakirjat. Päätös on arkistolaitoksen kotisivulla: <http://www.arkisto.fi/fi/valtionarkiston-paeaetoes-kunnallisten-asiakirjojen-haevittaemisestae>

2(5)

asiakirjojen säilytysajoista on ollut kunnallisia organisaatioita sitova vain siltä osin kuin Valtionarkisto on määrännyt asiakirjat pysyvästi säilytettäväksi.

Arkistolaitos päätti 3.9.2001 (KA 158/43/01) kunnallisten tuki- ja ylläpito-tehtävien pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista³. Päätöstä noudatetaan 1.1.2002 alkaen kertyneisiin ja kertyviin asiakirjoihin. Ennen 1.1.2002 kertyneiden kunnallisten viranomaisten ja toimielinten tuki- ja ylläpito-tehtävien asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä noudatetaan Valtionarkiston 14.4.1989 antamaa päätöstä kunnallisten yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä.

Arkistolaitoksen päätös

Arkistolaitos ilmoittaa arkistolain (831/1994) 8 §:n nojalla määräävänsä seuraavat sosiaalihuollon asiakasasiakirjalaisa ja sen liitteessä mainitut asiakasasiakirjat ja -tiedot pysyvästi säilytettäväksi:

Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007) tarkoitettuun **sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon sähköisesti tallennetut sosiaalihuollon asiakasasiakirjat ja -tiedot (tositteita lukuun ottamatta) säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa**. Päätös pysyvästä säilytyksestä sähköisessä muodossa koskee siten myös niiden asiakkaiden asiakasasiakirjoja ja -tietoja, jotka eivät ole syntyneet jonkin kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä. Päätös koskee myös kaikkia aiempia sosiaalihuollon asiakasasiakirjoja ja -tietoja, jotka siirretään sosiaalihuollon palvelunantajan tietojärjestelmistä taannehtivasti sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon.

Sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon sähköisesti tallennetut sosiaalihuollon asiakkaita koskevat **tositteet eivät ole pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja**.

Niistä sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain liitteessä mainituista, 1.1.2000 alkaen kertyneistä asiakasasiakirjoista ja -tiedoista, joita ei siirretä sähköisesti sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon, säilytetään pysyvästi paperimuodossa vain seuraavat:

- Adoptioneuvonta:

- kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden lasten kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot

³ Arkistolaitoksen päätös 3.9.2001 pysyvästi säilytettävistä kunnallisista tuki- ja ylläpito-tehtävien asiakirjoista. Päätös on arkistolaitoksen kotisivulla: <http://www.arkisto.fi/normit/saeilytettaevaet-kunnalliset-tuki--ja-yllaepitotehtaevien-asiakirjat-asiakirja/>

3(5)

- Ikääntyneiden palvelut:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Isyyden selvittäminen:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden lasten kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Kehitysvammaisten erityishuolto:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Kotipalvelut:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneitä asiakkaita koskevat päätökset, suunnitelmat ja asiakaskertomukset
- Kotoutumisen edistäminen:
  - kaikkia asiakkaita koskevat kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Lapsen elatusavun vahvistaminen:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden lasten kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Lapsen huollon ja tapaamisoikeuden turvaaminen:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden lasten kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Lastensuojelu:
  - kaikkia asiakkaita koskevat kaikki päätökset, suunnitelmat ja asiakaskertomukset
- Omaishoidon tuki:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneitä asiakkaita koskevat päätökset, suunnitelmat ja asiakaskertomukset
- Puolison elatusavun vahvistaminen:
  - kaikki vahvistetut puolison elatussopimukset
- Päihdehuolto:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot

4(5)

- Toimeentulotuki:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Vammaispalvelut:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot
- Vammaisten henkilöiden työllistymisen tukeminen:
  - kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden kaikki asiakasasiakirjat ja -tiedot

Niistä sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain liitteessä mainituista, 1.1.2000 alkaen kertyneistä asiakasasiakirjoista ja -tiedoista, joita ei siirretä sähköisesti sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon, seuraavien palvelutehtävien asiakasasiakirjoja ja -tietoja ei säilytetä pysyvästi:

- Kasvatus- ja perheneuvonta
- Koulun sosiaalityö (opiskeluhuollon kuraattoripalvelu)
- Perheasioiden sovittelu
- Sosiaaliamiestoiminta
- Sosiaalinen luototus
- Työttömien työllistymisen tukeminen.

Muut kuin sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain liitteessä ja Valtionarkiston 1.9.1989 päätöksessä mainitut, 1.1.1920 alkaen kertyneet sosiaalihuollon paperi- tai muussa muodossa säilytettävät asiakasasiakirjat ja -tiedot säilytetään pysyvästi. Mikäli em. asiakirjat ja tiedot ovat vain paperimuodossa, ne säilytetään pysyvästi paperimuodossa. Mikäli em. asiakirjat ja tiedot ovat sähköisessä muodossa, ne säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Kaikki ennen vuotta 1920 laaditut ja saapuneet sosiaalihuollon ja holhous-toimen asiakirjat säilytetään pysyvästi paperimuodossa.

Kansaneläkelaitoksen ja sosiaalihuollon palveluorganisaatioiden on huolehdittava arkistolaitoksen pysyvään säilytykseen sähköisessä muodossa määräämien sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen ja -tietojen hyvän tiedonhallintatavan mukaisesta turvaamisesta ja varmistettava tietojen käytettävyys, luotettavuus ja todistusvoimaisuus myös tulevaisuudessa siten kuin laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621) ja asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (12.11.1999/1030) edellyttävät.

Valtionarkiston 1.9.1989 päätöksen kumoaminen

Arkistolaitos kumoo tällä päätöksellään Valtionarkiston 1.9.1989 päätöksen kunnallisten sosiaalihuollon ja holhoustoimen asiakirjojen säilytysajoista siltä osin kuin viimeksi mainitussa päätöksessä on määrätty säilytettäväksi **pysyvästi paperimuodossa** asiakasasiakirjat (esim. sosiaalikertomukset/ huoltokertomukset), jotka nyt annettavan arkistolaitoksen päätöksen mukaan säilytetään sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon tallennettuina **pysyvästi sähköisessä muodossa**.

Arkistolaitos kumoo tällä päätöksellään Valtionarkiston 1.9.1989 päätöksen siltä osin kuin päätöksessä on määrätty soveltamaan asiakasasiakirjojen pysyvään säilytykseen **syntymäpäivään perustuvaa otantamenetelmää (kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneet)** ja nämä asiakasasiakirjat ja -tiedot säilytetään jatkossa kaikkien asiakkaiden osalta pysyvästi sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon tallennettuina.

Valtionarkiston 1.9.1989 päätös kunnallisten sosiaalihuollon ja holhoustoimen asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä jää voimaan niiden vuoden 1920 jälkeen kertyneiden, päätöksessä (1.9.1989) lueteltujen asiakirjojen osalta, joita ei tallenneta sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon. Valtionarkiston 1.9.1989 päätöksen mukaisesti yksinomaan paperimuodossa olevat asiakasasiakirjat (esim. sosiaalikertomukset/huoltokertomukset) säilytetään pysyvästi vain kuukauden 8., 18. ja 28. päivänä syntyneiden asiakkaiden osalta, ellei näitä asiakasasiakirjoja voida digitoida sähköiseen muotoon ja siirtää sosiaalihuollon valtakunnalliseen asiakastietovarantoon pysyvästi säilytettäväksi.

Pääjohtajan sijainen
Arkistoneuvos

Jaana Kilkki

Tutkimusjohtaja

Päivi Happonen

TIEDOKSI Kansaneläkelaitos

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

HMA Heli Niromaa

JoMA Jorma Puumalainen, Hanna Kiiski

JyMA Päivi Rossi

MMA Eino Parviainen, Pentti Hiltunen

OMA Tuula Leskelä

TMA Päivi Niemelä, Marita Vallenius

VMA Johan Enkvist, Arja Rantanen

O:\tekstit\Sosiaalihuolto-asiakasasiakirjat-päätös-1-12-2014